

Βιβλιογραφικά στοιχεία του λεξικού

Πλήρης τίτλος του αντιτύπου που χρησιμοποιούμε	Pocket Oxford Greek Dictionary
Εκδότης	Oxford University Press Inc.
Τόπος έκδοσης	New York
Αριθμός τόμων	
Χρονολογία και αριθμός έκδοσης ή αναθεώρησης (όχι ανατύπωσης) (να παρατίθενται όλες οι χρονολογίες α' μέρους, β' μέρους κτλ.)	1982 (2η Αναθεώρηση) 1965 (Greek-English), 1982 (English-Greek)
Χρονολογία πρώτης έκδοσης (αν είναι διαφορετική)	
Επιστημονικός υπεύθυνος	Julian Talbot Pring
Επιμελητής	
Συντάκτες	
Θεωρητές/αναθεωρητές	
Αριθμός ISDN	0-19-864536-8

Μακροδομή του λεξικού

Εξωτερικά χαρακτηριστικά του λεξικού		
Χοντρό ή μαλακό εξώφυλλο;	Μαλακό	
Βιβλίο δεμένο ή θερμοκολλημένο;	Δεμένο	
Εγκοπές με το αλφάβητο για τη διευκόλυνση της ανεύρεσης των λημμάτων	NAI	OXI✓
Το βιβλίο παραμένει ανοιχτό πάνω στο γραφείο	NAI ✓	OXI
Σχήμα πρακτικό για δουλειά γραφείου	NAI ✓	OXI
Χρήση εικόνων/φωτογραφιών	NAI	OXI✓
Ευανάγνωστα τυπογραφικά στοιχεία	NAI✓	OXI
Αριθμός σελίδων	562 Παραρτήματα:563-572	
Ύψος, πλάτος, πάχος του	20cm,13cm,3cm	

βιβλίου		
Πρόλογος		
Ύπαρξη προλόγου	α) Προίμιο για την αναθεωρημένη έκδοση β) εισαγωγή NAI✓	OXI
Μικρός πρόλογος	NAI✓	OXI
Ο πρόλογος περιέχει στοιχεία για τα εξής:		
τη λειτουργία του λεξικού	NAI✓	OXI
τους τομείς που καλύπτονται (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	NAI	OXI✓
τον βαθμό κάλυψης των τομέων αυτών	NAI	OXI✓
τους χρήστες στους οποίους στοχεύει το λεξικό	NAI - ελληνόφωνους - αλλόφωνους✓ - ελληνόφωνους και αλλόφωνους	OXI
το επίπεδο γλωσσομάθειας των χρηστών	NAI - αρχάριο - μέσο - προχωρημένο✓	OXI
την ηλικία των χρηστών	NAI ποια είναι;	OXI✓
τις πηγές και τα κριτήρια επιλογής των λημμάτων	NAI Παρουσιάζει λέξεις της δημοτικής με το μονοτονικό σύστημα	OXI
τις πηγές των παραδειγμάτων: από σώματα κειμένων (και τι είδους κειμένων) από εφημερίδες από τη λογοτεχνία Ταιριάζουν οι πηγές αυτές με αυτές που αναφέρονται στα λήμματα;	NAI NAI	OXI✓ OXI
τον αριθμό των λημμάτων	NAI✓	OXI

	Αναφέρετε πόσα. 67.000 λήμματα και φράσεις (αναφέρεται στο οπισθόφυλλο του λεξικού)	
πληροφορίες για τους λεξικογράφους και την ιδιότητά τους	ΝΑΙ Ποιες;	ΟΧΙ✓
άλλα στοιχεία μακροδομής		
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στη λημματογράφηση	ΝΑΙ✓	ΟΧΙ
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών με τους επιμέρους τομείς που καλύπτονται από το λεξικό (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	ΝΑΙ	ΟΧΙ✓
ύπαρξη ενιαίου πίνακα που περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στα δύο παραπάνω κελιά	ΝΑΙ	ΟΧΙ✓
επιπλέον στοιχεία για τη σωστή χρήση των λέξεων (συνήθως σε πλαίσια)	ΝΑΙ	ΟΧΙ✓
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με στοιχεία γραμματικής	ΝΑΙ✓	ΟΧΙ
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με παροιμίες	ΝΑΙ	ΟΧΙ✓
ύπαρξη πίνακα με τα σημάδια που χρησιμοποιούνται στη φωνητική μεταγραφή	ΝΑΙ	ΟΧΙ✓ (να σημειωθεί αν η έλλειψη του πίνακα οφείλεται στο ότι δεν γίνεται φωνητ. μεταγραφή)
ύπαρξη άλλου είδους πίνακα	ΝΑΙ✓ Προφοράς φωνηέντων, συμφώνων, διψήφων συμφώνων, πίνακας ονομάτων χωρών,	ΟΧΙ

<p>επιρρήματα με διπλή κατάληξη Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη:</p> <p><i>απλά</i></p> <p>– απλώς,</p> <p>άμεσα</p> <p>– αμέσως</p> <p>Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;</p>	<p>ΝΑΙ✓</p> <p><i>(όλα τα λήμματα)</i></p> <p><u>Δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση</u></p> <p>τακτικά-τακτικώς, τάχα-τάχατες, ταχυδρομικώς-ταχυδρομικά</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ΝΑΙ</p> <p>ΟΧΙ</p> <p>ΝΑΙ</p> <p><i>Δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση</i></p>
<p>ζεύγη ελληνικών και ξένων λέξεων</p> <p>(π.χ. <i>εξώστης – μπαλκόνι</i>).</p> <p>Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;</p>	<p><i>(όλα τα λήμματα)</i></p> <p><u>Δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση, χωρίς παραπομπή από το ένα στο άλλο:</u></p> <p>τσεκ-επιταγή, τέκτων-μασόνος, ταπέτο-χαλί</p>	<p>ΟΧΙ</p> <p>ΝΑΙ</p> <p><i>Δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση</i></p>
<p>κύρια ονόματα.</p> <p>Παρατίθενται; Δίνεται και η μορφή τους που χρησιμοποιείται στον προφορικό λόγο;</p> <p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p><i>Κωνσταντίνος,</i></p> <p><i>Κώστας,</i></p>	<p>ΝΑΙ</p>	<p>ΟΧΙ</p> <p>ΟΧΙ</p> <p>ΟΧΙ</p>

<p><i>Κωστής, Κώτσος</i></p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>	<p>Τετάρτη, Τουρκία, Τούρκος, Τρίτη</p>	<p>OXI OXI</p> <p>ΝΑΙ✓ (πίνακας με κύρια ονόματα προσώπων και γεωγραφικών όρων μόνο στην αγγλική γλώσσα με απόδοση στα ελληνικά)</p>
<p>γεωγραφικοί όροι Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Όλυμπος Κρήτη</i></p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>	<p>ΝΑΙ</p>	<p>ΝΑΙ ΝΑΙ</p> <p>ΝΑΙ(πολύ περιορισμένος σε έκταση και μόνο στην αγγλική γλώσσα με απόδοση στα ελληνικά)</p>
<p>ακρωνύμια Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Δ.Ε.Η. Ο.Τ.Ε.</i></p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>		<p>OXI OXI OXI</p> <p>OXI✓</p>
<p>γενικές συντομογραφίες Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>αφοί π.χ. π.Χ.</i></p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>		<p>OXI OXI OXI OXI</p> <p>OXI</p>
<p>λεξιλόγιο ειδικών πεδίων (π.χ. υφολογίας, τεχνολογίας, βιολογίας).</p> <p>Ειδικότερα εξετάστε επιπλέον τις εξής λέξεις τις</p>	<p>ΝΑΙ</p>	

<p>όροι πολιτισμικά εξαρτημένοι. Παραθέστε ποιοι λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω κατηγορίες. Ελέγξτε επίσης τις παρακάτω λέξεις που εκφράζουν:</p> <p>- συγγένεια: <i>μπατζανάκης</i> <i>κουνιάδα</i></p> <p>- προσφώνηση: <i>σεβασμιότητα</i> <i>μακαριότητα</i></p> <p>- ευχές: <i>καλά στέφανα!</i> <i>χρόνια πολλά!</i></p> <p>- αντίληψη του χρόνου: <i>κυριακάτικα</i></p> <p><i>χειμωνιάτικα</i></p> <p>-</p> <p>θρησκευτικές τελετές και λατρείες: <i>κόλλυβα</i></p> <p><i>αγιασμός</i></p> <p>- γιορτές και τρόποι γιορτής: <i>κάλαντα</i> <i>ονομαστική γιορτή</i> <i>τσικνοπέμπτη</i> <i>καθαρά (-ή) Δευτέρα</i></p>	<p>τάμα, ταξιάρχης, τίμιος σταυρός, Τράπεζα, τρισάγιο,</p> <p><u>(όλα τα λήμματα)</u> τρικούβερτος, τριώδιο, τυρινή, τρυγητής,</p>	<p>ΝΑΙ(λήμμα: <i>μπατζανάκης</i>,) ΝΑΙ(λήμμα: <i>κουνιάδα</i></p> <p>ΟΧΙ ΟΧΙ</p> <p>ΟΧΙ ΝΑΙ (λήμμα <i>χρόνια</i>, καταγράφεται ως ευχή)</p> <p>ΝΑΙ (λήμμα: κυριακάτικος δε διευκρινίζεται ότι η λέξη χρησιμοποιείται με χρον. έννοια) ΝΑΙ(λήμμα <i>χειμώνας</i> δε διευκρινίζει ότι η λέξη χρησιμοποιείται με χρον. έννοια)</p> <p>ΝΑΙ (<i>διευκρινίζει για</i> <i>χρήση</i>) ΝΑΙ (<i>διευκρινίζει για</i> <i>χρήση</i>)</p> <p>ΝΑΙ ΝΑΙ(λήμ:ονομαστικός) ΟΧΙ ΟΧΙ</p>
---	--	--

<p>- θεσμοί της πολιτικής ζωής: <i>προεδρευόμενη δημοκρατία</i> <i>προεδρική δημοκρατία</i> <i>η ταμπακιέρα</i> (=το ουσιώδες)</p>	<p>τσικνίζω</p>	<p>OXI OXI ΝΑΙ(όχι με τη σημασία «το ουσιώδες»)</p>
--	-----------------	--

<p>ξεχωριστή καταγραφή προθημάτων. Ελέγξτε επίσης τα εξής: εκ- προ- ζε-</p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>		<p>NAI NAI NAI</p> <p>OXI</p>
<p>καταγραφή επιθημάτων. Ελέγξτε επίσης τα εξής: -ούλης -τέος -τός</p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>		<p>OXI</p> <p>OXI OXI OXI</p> <p>OXI</p>
<p>καταγραφή συνθέτων α) μονολεκτικά σύνθετα (π.χ. αερογέφυρα) (ιδιαίτερα όταν η σημασία τους είναι σκοτεινή σε σχέση με τη λέξη – βάση).</p> <p>β) πολυλεκτικά σύνθετα Ελέγξτε επίσης τα εξής: παιδική χαρά</p> <p>γυαλιά ηλίου</p>	<p>NAI</p> <p>Μονολεκτικά σύνθετα υποταγμένα στη βάση (μόνο το τα-) ταυρομαχία Σε ξεχωριστό λήμμα: ταξινομώ, ταξίμετρο, ταξιθέτης, ταχυκίνητος, ταχύνους, ταφόπετρα, ταχυδακτυλουργία, ταχυπαλμία, ταγματάρχης,</p> <p>πολυλεκτικά σύνθετα: υποταγμένα στη βάση καλές τέχνες, τετελεσμένο γεγονός, τίμιος, σταυρός-ξύλο</p>	<p>NAI (λήμμα:χαρά)</p> <p>OXI</p>

--	--	--

καταγραφή παράγωγων λέξεων	<p>ΝΑΙ</p> <p><u>(μόνο το τα-)</u></p> <p><u>Υποταγμένα στο λήμμα της βάσης:</u></p> <p>ταγγίζω, τακτοποίηση, ταμπακίερα, ταμπουρώνομαι, ταλαίπωρος, ταιλαιπωρία, τανυτό, ταξιτζής, ταξιδιωτικός, ταπεινοφροσύνη, ταπητουργία, ταραχώδης, ταυρομαχία, ταραχοποιός, τακτοποίηση, ταχυδρομώ, ταχυδρομικώς, ταχυδρομικά, ταχύτητα</p> <p><u>Σε ξεχωριστό λήμμα:</u></p> <p>ταιριαστός, ταξιαρχία, ταξίαρχος</p>	
καταγραφή υποκοριστικών και μεγεθυντικών	<p>(λόγω της έλλειψης πολυλεκτικών σύνθετων μόνο στο τα-, αναφέρονται λήμματα από όλο το τ)</p> <p>Υποταγμένα στο λήμμα της βάσης: τσιμπιδάκι, τσουλάκι</p> <p>Σε ξεχωριστό λήμμα: τραπέζιον, (γεωμετρία)</p>	

ανύπαρκτες λέξεις	ΝΑΙ τάλας, ταπίστομα, τζούτα, τολύπη, τοπούζι	
λαθεμένες λέξεις (λάθη τυπογραφικά, ορθογραφικά, μορφολογικά κ.ά.)	ΝΑΙ τυφλώττω	

Στοιχεία μικροδομής του λεξικού

ιεράρχηση των πληροφοριών του λήμματος	ΝΑΙ	
τυπογραφική απόδοση των διαφορετικών πληροφοριών του λήμματος: σε συγκεκριμένο τύπο τυπογραφικών στοιχείων αντιστοιχεί συγκεκριμένη πληροφορία	ΝΑΙ	
φωνητική μεταγραφή α) ολόκληρων των λέξεων β) μέρους των λέξεων. Διευκρινίστε ποιου. - με χρήση του διεθνούς φωνητικού αλφαβήτου - με άλλου είδους μεταγραφή. Διευκρινίστε τι είδους.	Στην εισαγωγή του λεξικού υπάρχουν πίνακες που δείχνουν πώς προφέρονται στην αγγλική τα φωνήεντα, τα σύμφωνα, οι δίφθογγοι, τα δίψηφα σύμφωνα της ελληνικής γλώσσας	ΟΧΙ
καταγραφή γραμματικών πληροφοριών - άρθρο - κατηγορίες του λόγου - στοιχεία κλίσης (πτώσεις, αριθμοί, καταλήξεις αρχικών χρόνων και μετοχών των ρημάτων κτλ.)	ΝΑΙ καταγραφή των ρημάτων που στην παθητική φωνή αλλάζουν σημασία	

<p>απόδοση των πολλών σημασιών των πολύσημων λέξεων. Αποδίδονται όλες οι σημασίες που καταγράφονται στο λεξικό Longman Dictionary of The English Language</p> <p>Ομώνυμες ως πολύσημες λέξεις</p>	<p>ΝΑΙ <u>(μόνο το τα-)</u> Αποδίδονται: <i>τάσσω</i></p> <p>Αποδίδονται οι εξής: τάση 4/10, τάξη 10/12</p> <p><u>(όλα τα λήμματα)</u> ταξιάρχης, τηλέγραφος, τέλος, τόνος, τομεύς, τουαλέτα, τούμπα, τρακάρισμα, τράπεζα, τραπεζίτης, τράτα, τριγυρίστρα, τρόμος, τροπικός, τρυπώνω, τρωγλοδύτης, τσίχλα, τύπος</p>	
<p>Συμφραστικό περιβάλλον</p>	<p><u>(όλα τα λήμματα)</u> ταινία (in cinema, in machines) ταξίαρχος (of order of chivalry), τακίμι (of implements, of workmen), τάσι (of balance), τάσις (of arms in drill, of gas, electricity), τείχος (of city), τελάρο (for canvas, of door), ταχύτητα (of motor), τελείωμα (of supply), τέλεσις (of rite, of deed), τέλι (of banjo), τέμνω (of roads), τεντώνω (door), τέρμα (sports), τερταταίος (fever), τέταρτο (of an hour), τζίρος (business), τζίφρα (as signature), τίλλω (hair, card), τινάζω (wings), τοίχωμα (of vessel, bodily organ), τολύπη (of raw wool, of snow, of smoke), τόνος (of sound, color), τότε (at that</p>	

	time), τουρνέ (theatrical), τραβηξιά(at pipe), τράβηγμα(of liquid), τράπουλα(of cards), τρεχάτος (of persons), τρίχα(of animal), τζακίζω(in health, of wind), τσαμπί(of grapes), τσαπατσούλης(in one's work), τσάτρα πάτρα(of speech), τσεκούρι (in exams), τσιγκέλι (meat), τσικνίζω(in cooking), τσιμπώ(small profit or perquisites), τσίτα(fitting very tight of clothes), τσολιάς(soldier of kilted Greek regiment), τσουλώ (vehicle), τυχερός(in lottery), τύψη(of remorse, of conscience), τοιχίζω (of ships), τραγανός(to the teeth)	
καταγραφή της μεταφορικής χρήσης των λέξεων.	<p><u>Καταγράφονται και λέξεις που κάποια (-ες) μόνο σημασία (-ες) τους είναι μεταφορικές:</u></p> <p>Τάσσομαι, τάφος, τελειώνω, τελευτή, τετράγωνος-ικός, τετράποδο, τετριμμένος, τολύπη, τόνος, τούβλο, τουρκεύω, Τούρκος, τραγανίζω, τράκο, τρανταχτός, τσιτώνω, τοπούζι, τριβή, τρίβω, τριγυρίζω, τρικλοποδιά, τρικούβερτος, τρομαχτικός, τρομερός, τροπάριο, τρόφιμος, τροχίζω, τρόχισμα, τρυγώ, τρώγω, τσακίζω, τσαλαβουτώ, τσαλίμι, τσάρκα, τσιγαρίζω, τσιλιβήθρα, τσιμπούρι, τσίπα, τσίρος, τσιτσιρίζω, τσόντα, τσουγκρίζω, τυφλός,</p>	ΝΑΙ
καταγραφή του επιπέδου	ΝΑΙ	με ρητή δήλωση.

<p>ύφους των λέξεων (οικείο – ουδέτερο – τυπικό). Π.χ. <i>βουτάω</i> (οικείο ύφος) – <i>κλέβω</i> (ουδέτερο ύφος) – <i>οικειοποιούμαι</i> (τυπικό ύφος)</p>	<p>Οικείο:τάβλα, τάκος, τάπα, ταράτσα, τέζα, τενεκές, τεντώνω, τέρας, τεχνίτης, τζάμπα, τζιριντζάντζουλες, τζούτζης, τίγκα, τοιούτος, τούμπα, τούμπανο, τουπέ, τραβώ, Τρακάρω, τρέλλα, τρεβέλι, τρίζω, τρυγητής, τρυφερός, τρώγω, τσαγγός, τσαγκαροδευτέρα, τσακίρ-κέφι, τσάκισμα, τσανάκι, τσεκούρι, τσέτουλα, τσικνίζω, τσιμέντο, τσιμουδιά, τσίμπλα, τσιμπούσι, τσιμπώ, τσίρλα, τσιτώνω, τσίφτης, τσόκαρο, τσουβάλι, τσούζω, τσόχα, τυλίγω, τυλώνω, τύφλα, τυφλώνω, τυχερός, τσίφτης</p> <p>Δεν καταγράφεται το ύφος: Ταβατούρι, τακίμι, ταμάχι, τσάτραπάτρα,</p>	
<p>σήμανση της φόρτισης των λέξεων (π.χ. <i>πολιτικάντης</i> : αρνητική φόρτιση <i>ζεστασιά</i>: θετική φόρτιση)</p>	<p>τσαρλατάνος, τροχοπέδη, τρισκατάρατος, τρυπιοχέρης, τσίφτης τρώγλη, τρωγλοδύτης, τσιριμόνιες</p>	<p>OXI Δεν καταγράφεται η φόρτιση</p>
<p>σήμανση των λογοτεχνικών λέξεων (π.χ. <i>αγνάντεμα</i>, <i>πλεούμενο</i>)</p>		<p>OXI Δεν καταγράφονται</p>
<p>σήμανση των λέξεων που χρησιμοποιούνται κυρίως</p>		<p>OXI Δεν καταγράφονται</p>

στον προφορικό λόγο (π.χ. Γενάρης)		
<p>παραδείγματα.</p> <p>α) παροιμίες Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει.</i> <i>Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλι.</i></p> <p>β) τυχαίοι συνδυασμοί λέξεων (π.χ. <i>μεγάλος δρόμος, άσχημο πρόσωπο</i>)</p> <p>γ) συμφράσεις ή ημιστερεότυπες εκφράσεις [π.χ. <i>φαρδιά φούστα</i> (και όχι <i>πλατιά</i>), <i>πλατύ χαμόγελο</i> (και όχι <i>φαρδύ</i>)]</p> <p>δ) στερεότυπες εκφράσεις (π.χ. <i>τίναξε τα πέταλα, εκ των υστέρων</i>)</p>	<p>(μόνο το -τα)</p> <p>Τάβλα στο μεθύσι, η κοιλιά μου βαράει ταμπουρά, τάπα στο μεθύσι, τέθηκε επι τάπητος, την κάνω ταρατάσα, μας κάνει τον τάχα</p>	OXI
Ύπαρξη παραπομπών (π.χ. στο λήμμα <i>άρκτος</i> μπορεί να υπάρχει παραπομπή στο λήμμα <i>αρκούδα</i> ή/και αντιστρόφως).	<p>ΝΑΙ</p> <p>Τελεύω-τελειώνω, τουλούπα-τολύπη, τρουμπ-τρομπ, τσάμπα-τζάμπα, τυφέκ-τουφεκ, τυχηρός-τυχερός</p>	
παράθεση ετυμολογίας		OXI

--	--	--

Συμπεράσματα

Το λεξικό, αν και περιέχει έναν σημαντικό πλούτο λέξεων, είναι ωστόσο μέτρια ενημερωμένο όσο αφορά τη σύγχρονη μορφή της γλώσσας και ιδιαίτερα τους τεχνολογικούς όρους, πχ δε μεταφράζονται λέξεις όπως δισκέτα ή προγραμματιστής.

Το επίπεδο μετάφρασης είναι καλό. Οι όροι της γλώσσας-πηγής αποδίδονται με όρους αντίστοιχου επιπέδου ύφους στη γλώσσα-στόχο.

Επίσης δίνεται το συμφραστικό περιβάλλον των πολύσημων λέξεων, π.χ. ταινία~ in cinema, in machines. Όμως δεν επισημαίνονται οι λογοτεχνικές λέξεις.

Δεν υπάρχει σήμανση των λογοτεχνικών λέξεων και των λέξεων που χρησιμοποιούνται στο προφορικό λόγο.

Το λεξικό μπορεί να φανεί χρήσιμο σε χρήστες όλων των επιπέδων γλωσσομάθειας τόσο στην κατανόηση όσο και στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, με εξαίρεση κείμενα επιστημονικά και λογοτεχνικά.